

ເອກະລັກຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ

2015

ຈັດພິມໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ຮ່ວມກັບ: CLICK

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ: SDC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Embassy of Switzerland

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**

ຄໍາເຫັນ ຂອງຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ປະເທດລາວ ເປັນປະເທດທີ່ນ້ອຍ, ເນື້ອທີ່ບໍ່ກວ້າງຂວາງແຕ່ກໍອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມໂດຍສະເພາະແມ່ນຫຼາກຫຼາຍສີສັນຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າ. ຊຶ່ງເປັນສິ່ງເອກອ້າງທະນົງໃຈ ຂອງປວງຊົນລາວ ແລະ ເປັນທີ່ດຶງດູດເອົານັກທ່ອງທ່ຽວໃນທົ່ວໂລກຫຼາຍລ້ານຄົນເຂົ້າມາຮຽນຮູ້ວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວ ໃນແຕ່ລະປີ. ດັ່ງທີ່, ທ່ານ ປະທານ ໄກສອນພົມວິຫານ, ຜູ້ນຳທີ່ເຄົາລົບຮັກຂອງປວງຊົນລາວທັງຊາດໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນວ່າ: “ປະເທດລາວເຮົາມີວົງຄະນາຍາດລວມອັນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຊົນເຜົ່າ”. ໃນຫຼາຍຊົນເຜົ່າກໍມີຫຼາຍດ້ານທີ່ດີປຽບເໝືອນດັ່ງດອກໄມ້ນາໆພັນທີ່ພວມເບິ່ງບານໃນສວນອຸທະຍານອັນພາໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີສັນ ແລະ ສົ່ງກິ່ນຫອມຫວນ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດຮ່ວມກັບ ວິສະຫະກິດ CLICK I4 Dev ໂດຍ: ສະໜັບສະໜູນຈາກສະຖານທູດ ສະວິດສະແລັ່ນ (SDC), ຈຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ຈັດພິມປຶ້ມກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຄືນໃໝ່ໂດຍແຍກຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນເມື່ອກ່ອນ. ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ເຂົ້າໃຈຮີດຄອງປະເພນີອັນເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າກະຕາງ ໃນ ສປປ ລາວ. ປຶ້ມນ້ອຍຫົວນີ້ແມ່ນບັນລະຍາຍກ່ຽວກັບເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: ຊື່ເອີ້ນ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ, ການນຸ່ງຫົ່ມ, ການກິນຢູ່, ການຕັ້ງພູມລຳເນົາ ແລະ ບາງປະເພນີ.

ແຕ່ເນື່ອງຈາກ, ການຮຽບຮຽງເນື້ອໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນທີ່ມີແລ້ວ, ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຂໍ້ຈຳກັດ, ຄວາມຊັດເຈນ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນດ້ານຂໍ້ມູນພໍສົມຄວນ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າປຶ້ມດັ່ງກ່າວຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໃນການເຂົ້າໃຈໄດ້ເອກະລັກອັນສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ໃນ ສປປ ລາວ ບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ ແລະ ຈະເປັນພື້ນຖານຕື່ມກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າຊົນເຜົ່າໃນ ສປປລາວ ແລະ ນຳເອົາຂໍ້ມູນໃໝ່ມາປັບປຸງໃຫ້ມີເນື້ອໃນອຸດົມສົມບູນເພີ່ມຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ

ທ່ານສາມາດດາວໂຫຼດເອົາເນື້ອໃນປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວໄດ້ທີ່ເວັບໄຊ :

www.doe-lfnc.org ຫຼື ຕິດຕໍ່ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມມາຍັງ ກົມຊົນເຜົ່າ

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ທີ່ເບີໂທ: 021 218965, Email : ethnic123lfnc@gmail.com

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....2015

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ
ຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ

ສະຫວັນ ນະເຂດ ແລະ ແຂວງ ຈຳປາສັກ,
ມີປະຊາກອນທັງໝົດ 118.276 ຄົນ, ຍິງ
59.910 ຄົນ, ເທົ່າກັບ 2,1%
ຜົນຂອງ ການສຳຫຼວດພົ້ນ
ລະເມືອງທົ່ວປະເທດ
ຄັ້ງທີ III ປີ 2005.

- ຂົນເຜົ່າ ກະຕາງ ທີ່ແຈກຢາຍຢູ່ແຕ່ລະບ່ອນ
- ແຂວງ ສາລະວັນ: ເມືອງ ນະຄອນເພັງ, ເມືອງ ຄົງເຊໂດນ, ເມືອງ ເລົ່າງາມ, ເມືອງ ຕະໂອ້ຍ, ເມືອງ ຕຸ້ມລານ, ເມືອງ ວາປີ
- ແຂວງ ຈຳປາສັກ: ເມືອງ ຊະນະສົມບູນ, ເມືອງ ໂພນທອງ
- ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ: ເມືອງ ໄກສອນ, ເມືອງ ອຸທມພອນ, ເມືອງ ອາດສະພັງທອງ, ເມືອງ ພິນ, ເມືອງ ເຊໂປນ, ເມືອງ ສອງຄອນ, ເມືອງ ຈຳພອນ, ເມືອງ ຂົນບູລີ, ເມືອງ ໄຊບູລີ, ເມືອງ ທ່າປາງທອງ, ເມືອງ ອາດສະພອນ, ເມືອງ ໄຊພູທອງ, ເມືອງ ພະລານໄຊ

ປັດຈຸບັນຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ໄດ້ຕັ້ງບ້ານ,
ເຮືອນຢູ່ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້
ຂອງລາວເຊັ່ນ: ແຂວງ ສາລະວັນ, ແຂວງ
ສະຫວັນ ນະເຂດ ແລະ ແຂວງ ຈຳປາສັກ,
ມີປະຊາກອນທັງໝົດ 118.276 ຄົນ, ຍິງ
59.910 ຄົນ, ເທົ່າກັບ 2,1%
ຜົນຂອງ ການສຳຫຼວດພົນ
ລະເມືອງທົ່ວປະເທດ
ຄັ້ງທີ III ປີ 2005.

- ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ທີ່ແຈກຢາຍຢູ່ແຕ່ລະບ່ອນ
- ແຂວງ ສາລະວັນ: ເມືອງ ນະຄອນເພັງ, ເມືອງ ຄົງເຊໂດນ, ເມືອງ ເລົ່າງາມ, ເມືອງ ຕະໂອ້ຍ, ເມືອງ ຕູ້ມລານ, ເມືອງ ວາບີ
 - ແຂວງ ຈຳປາສັກ: ເມືອງ ຊະນະສົມບູນ, ເມືອງ ໂພນທອງ
 - ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ: ເມືອງ ໄກສອນ, ເມືອງ ອຸທມພອນ, ເມືອງ ອາດສະພັງທອງ, ເມືອງ ພິນ, ເມືອງ ເຊໂປນ, ເມືອງ ສອງຄອນ, ເມືອງ ຈຳພອນ, ເມືອງ ຊົນບູລີ, ເມືອງ ໄຊບູລີ, ເມືອງ ທ່າປາງທອງ, ເມືອງ ອາດສະພອນ, ເມືອງ ໄຊພທອງ, ເມືອງ ພະລານໄຊ

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ຊື່ເອີ້ນ

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ແມ່ນຊົນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ນອນໃນວົງຄະນາຍາດແຫ່ງ ຊາດລາວ. ກ່ອນພຸດທະສັງກະລາດສະໄໝເຈົ້າຈັນອາຫຼວຍ, ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ພ້ອມກັບບັນດາຊົນ ເຜົ່າໃນໝວດພາສາ ມອນ-ຂະແມ, ສາຂາ ມອນບູຮານ ແມ່ນໄດ້ຕັ້ງຫຼັກປັກຖານຢູ່ພາກເໜືອ ແລະ ໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍ ເຂົ້າມາຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່ເຂດເມືອງນອງ, ເມືອງເຊໂປນ ໂດຍຜ່ານແຄວ້ນ ຫົງສາວະດີ ແຫ່ງອານາຈັກມອນ ປະເທດ ມຽນມາ ແລະ ແຄວ້ນລົບບູລີ ແຫ່ງອານາຈັກສະຫຍາມ.

ຈາກນັ້ນ, ຈິ່ງມີກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງເຄື່ອນຍ້າຍມາຕັ້ງເຮືອນຊານຢູ່ ບ້ານຕັ້ງຫວາຍ ແລະ ກໍ່ເຄື່ອນຍ້າຍລົງໄປທົ່ວທຸກເມືອງຂອງແຂວງ ສະ ຫວັນນະເຂດໃນປັດຈຸບັນ. ພ້ອມກັນນັ້ນໄດ້ມີກຸ່ມຄົນຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍ ເຄື່ອນຍ້າຍລົງມາຢູ່ເຂດເມືອງ ຕູ້ມລານ, ເມືອງ ສາລະວັນ ແຂວງ ສາລະ ວັນ ແລະ ກໍ່ຂະຫຍາຍລົງໄປຢູ່ບາງເມືອງຂອງແຂວງ ຈຳປາສັກ ຈົນ ຮອດປັດຈຸບັນ. ໃນສະໄໝນັ້ນພັດມີກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຈຳນວນ ໜຶ່ງໄດ້ພົບພະພຸດທະຮູບຢູ່ໃນຖ້ຳແຫ່ງໜຶ່ງແລ້ວກໍ່ເອົາໄປໄວ້ໃນເຮືອນ

ແຕ່ມີຄົນຊົນເຜົ່າ ລາວ ພົບເຫັນກໍເລີຍຂໍເອົາວ່າຈະເອົາໄປໄວ້ຢູ່ແຄວ້ນ ຈຳປາສັກ. ໃນຄະນະຂ້າມນ້ຳຂອງຍ່ານເມືອງເກົ່າ, ເມືອງ ໂພນທອງ, ພະພຸດທະຮູບອົງນັ້ນຕົກນ້ຳ, ຜູ້ປົກຄອງແຄວ້ນ ຈຳປາສັກ ໄດ້ປຸກລະ ດົມກຳລັງຄົນບໍ່ຈັກວ່າເທົ່າໃດໝູ່ດນ້ຳຂອງເພື່ອລົງເອົາພະອົງນັ້ນຄືນມາ ໃຫ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຄົນລົ້ມຕາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ແຕ່ກໍບໍ່ສາມາດເອົາພະອົງ ນັ້ນໄດ້.

ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ປົກຄອງແຄວ້ນ ຈຳປາສັກ ສະໄໝນັ້ນໄດ້ແຕ່ງເສນາອາ ມາດຂອງພະອົງໄປນຳເອົາຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຢູ່ເຂດບ້ານ ທາດອິງຮັງ ເມືອງ ຄັນທະບູລີ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ ປັດຈຸບັນມາເອົາພະພຸດທະ ຮູບອົງນັ້ນ.

ເຂົາເຈົ້າໝູ່ດນ້ຳຂອງບໍ່ພໍເທົ່າໃດກໍສາມາດນຳເອົາພະພຸດທະຮູບ ນັ້ນຂຶ້ນມາໄດ້ແລ້ວກໍເອົາໄປໄວ້ວັດຫໍພະແກ້ວທີ່ເມືອງເກົ່າຂຶ້ນກັບເມືອງ ໂພນທອງ ແຂວງ ຈຳປາສັກ. ນັບແຕ່ນັ້ນມາເຈົ້າລາຊະການແຄວ້ນ ຈຳ ປາສັກ ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ປົກປັກຮັກສາພະພຸດທະຮູບອົງ ນັ້ນແລ້ວກໍກາຍເປັນຊື່ວ່າ: ຊົນເຜົ່າພະແກ້ວ, ຕົກມາໃນສະໄໝສັກດິນາ ສະຫຍາມເຂົ້າມາຮຸກຮານປະເທດລາວເຮົາ. ພວກເຂົາໄດ້ເອົາພະພຸດ ທະຮູບອົງນັ້ນເມື່ອເມືອງສະຫຍາມ ຊຶ່ງໄດ້ແຫ່ແຕ່ເມືອງເກົ່າເມື່ອປະເທດ ພວກມັນ, ໃນຄະນະນັ້ນພັດມີ 6-7 ຄອບຄົວບໍ່ຍອມໄປປະເທດເຂົາ, ເມືອງເພິ່ນກໍໂຕນໜີເຂົ້າໄປລີ້ຊ່ອນຢູ່ຕາມປ່າຕິບດົງໜາ, ຍອດຫ້ວຍພູ ເຂົາ. ຜ່ານຂະບວນວິວັດແຫ່ງການດຳລົງຄົງຕົວເຂົາເຈົ້າລົງເຄື່ອນຍ້າຍ ຢູ່ທີ່ງຸ່ມຮຽງ ແລະ ກໍຂະຫຍາຍລວມມີ 8 ບ້ານ ຈົນຮອດປັດຈຸບັນ.

ຊົນເຜົ່ານີ້ເອີ້ນຕົນເອງວ່າ: “ບູຣຸກະຕາງ”, ຊົນເຜົ່າອື່ນເອີ້ນເຂົາເຈົ້າ ວ່າ “ກະຕາງ” ຊື່ທີ່ເຂົາເຈົ້າມັກ ແລະ ຊື່ທີ່ໃຊ້ທາງການໃນປັດຈຸບັນແມ່ນ ຊົນເຜົ່າ “ກະຕາງ” ສຳລັບຄວາມໝາຍຂອງຊື່ເອີ້ນທີ່ວ່າ ກະຕາງ ແມ່ນ ມາຈາກຄຳທີ່ວ່າ: “ກະເຕີງ” ໝາຍເຖິງ: ຂີ້ສູດປະກອບມີ 2 ແຊງຊົນເຜົ່າ ຄື: ກະຕາງ ແລະ ພະແກ້ວ.

ອາຊີບຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ

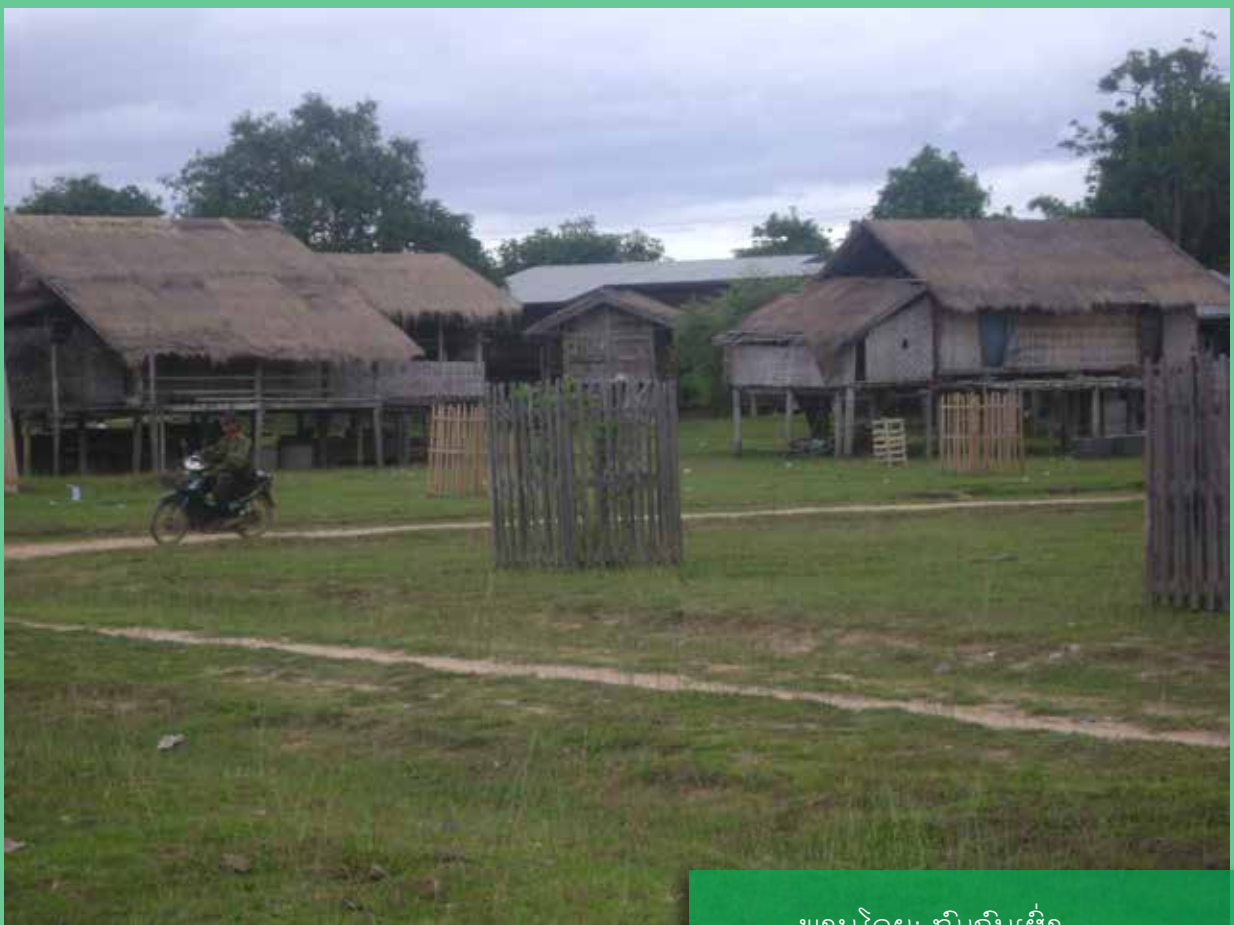
ຊີວິດທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນປະກອບອາຊີບທາງການກະເສດເປັນຕົ້ນ ການເຮັດໄຮ່, ເຮັດນາປູກເຂົ້າໜຽວ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງປູກພືດທີ່ມີທາດແປ້ງ ແລະ ຜັກຕ່າງໆເພື່ອຮັບໃຊ້ຄອບຄົວ. ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ນິຍົມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆຄື: ງົວ, ຄວາຍ, ໝູ ແລະ ສັດປີກເພື່ອໄວ້ໃນງານໃຊ້ພິທີກຳຕ່າງໆ. ຄຽງຄູ່ກັບການກະເສດເຂົາເຈົ້າຍັງຊຳນານໃນວິຊາຫັດຖະກຳຈັກສານ ແລະ ການຊອກຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ລ່າເນື້ອສັດປ່າມາປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານເພື່ອບໍລິໂພກໃນແຕ່ລະວັນ.

ພາບໂດຍ: ອົງການ SDC

ທີ່ຕັ້ງບ້ານ ແລະ ເຮືອນ

ລັກສະນະເຮືອນຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຕາມປະເພນີ ຂົາເຈົ້າມັກປຸກເຮືອນ ແລະ ຢູ່ເຮືອນຮ້ານ, ການປະກອບສ້າງຂອງເຮືອນມີລັກສະນະກະທັດຮັດເບົາບາງ ໂດຍອາໄສອຸປະກອນຫາໄດ້ຕາມທຳມະຊາດ, ປັດຈຸບັນເຂົາເຈົ້າກໍມີການປ່ຽນແປງຫັນມາປຸກເຮືອນ ແລະ ຢູ່ເຮືອນທີ່ມີລັກສະນະຄືເຮືອນຂອງຊົນເຜົ່າ ຜູ້ໄທ. ການຈັດແບ່ງຫ້ອງຢູ່ພາຍໃນເຮືອນແມ່ນອີງຕາມຈຳນວນພົນໃນຄອບຄົວ. ຮີດຄອງກ່ຽວກັບຂໍ້ຫ້າມແລະການຄະລໍາຢູ່ໃນເຮືອນແມ່ນບໍ່ໃຫ້ວາງພາເຂົ້າຊີ້ກັບຂີ້ເຮືອນ.

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ເຮືອນສາຍໄໝ (ເຮືອນເກີດລູກ)

ບ່ອນເກີດລູກຢູ່ປ່າ
ຖ່າຍພາບໂດຍ: ກິມຊິນເຜົ່າ

ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ

ໃນສະໄໝບູຮານຜູ້ຊາຍຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ແມ່ນນຸ່ງກະຕ່ຽວ, ຈົ່ງຜົມຍາວ, ເກົ້າຜົມ, ບ່ອງຫູ, ໃສ່ຕ້າງຄືກັບແມ່ຍິງທີ່ເຮັດດ້ວຍເງິນ ແລະ ກົ້ວ, ສັກຂາລາຍ, ທີ່ສະແດງເຖິງຄວາມເກັ່ງກ້າ, ຄວາມຄົງມີ ລົດເດດຕັດແຂ້ວ ແລະ ເອົາໜັງຄວາຍເຮັດເກີບ. ສຳລັບແມ່ຍິງ ແມ່ນ ນຸ່ງສິ້ນ, ໜົມເສື້ອ, ເກົ້າຜົມ, ບ່ອງຫູໃສ່ຕ້າງທີ່ເຮັດດ້ວຍເງິນ ແລະ ກົ້ວໃສ່ປອກແຂນ, ໝາກປັດໃສ່ຄໍ, ຍ້ອມແຂ້ວດ້ວຍການເອົາສີໄມ້ ເມືອດ, ຍ່າງຕີນເປົ່າ ຫຼື ບາງຄັ້ງກໍຕັດໜັງຄວາຍເຮັດເກີບ. ພາຍຫຼັງ ຮູ້ຕຳຜ້າ, ຕຳຫຼກ. ພວກຜູ້ຊາຍຈຶ່ງຄ່ອຍມີຄວາມນິຍົມນຸ່ງໂສ້ງຂາ

ສິ້ນແບບຊົນເຜົ່າ ຜູ້ໄທ.
ເຄື່ອງນຸ່ງຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ວ່າ
ຍິງ ຫຼື ຊາຍ ແມ່ນນຸ່ງເຄື່ອງ
ສີດຳຍ້ອມດ້ວຍນ້ຳນິນເດັກ
ນ້ອຍອາຍຸ 6 ປີ ລົງມາສ່ວນ
ຫຼາຍໄດ້ເປື້ອຍໂຕ.

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ

ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ມັກບໍລິໂພກເຂົ້າໜຽວ, ອາຫານປະເພດແກງ, ປີ້ງ, ຈີ່, ລາບດິບ, ກ້ອຍທີ່ມີລົດຊາດເຜັດ ແລະ ເຄັມ. ການປຸງແຕ່ງອາຫານມີຫົວສີໄຄ, ຂີງ, ຜັກຂີຄູ. ອາຫານທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍລິໂພກສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມາຈາກທຳມະຊາດເປັນຕົ້ນແມ່ນມີປາ, ຊີ້ນສັດປ່າ, ຜັກປ່າ ແລະ ອື່ນໆ. ສ່ວນສັດລ້ຽງຂອງເຂົາເຈົ້າຮັບປະທານສະເພາະໃນເວລາເຮັດຮີດຄອງຄື: ບຸນລະປົບ. ເວລາຮັບປະທານອາຫານໄດ້ມີຂໍ້ຫ້າມ ແລະ ຄະລຳ, ລູກທີ່ມີຜົວ ຫຼື ເມຍ (ໄພ ຫຼື ເຂີຍ) ກິນເຂົ້າຮ່ວມນຳພໍ່, ແມ່ໄດ້. ສ່ວນຜູ້ທີ່ມີເມຍ ຫຼື ຜົວກໍກິນເຂົ້າຮ່ວມເປັນຄູ່ພ້ອມຄອບຄົວລູກເຕົ້າຂອງຕົນ.

ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ມັກດື່ມເຫຼົ້າໄຫ, ດື່ມນ້ຳດິບ, ມັກສູບຢາປຸກໆ ດ້ວຍກອກດິນ, ກອກໄມ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າປູກຢູ່ແຄມຫ້ວຍ ຫຼື ໄຮ່ໂດຍບໍ່ຈຳແນກປະເພດ ແລະ ຮຸ່ນຄົນ.

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ງານບຸນ

ຮີດຄອງປະເພນີຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ແມ່ນມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັບບັນດາຊົນເຜົ່າໃນຕະກູນບຣູ. ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມເຊື່ອຖືໃນເລື່ອງ ຜີເຊັ່ນ: ຜີພໍ່, ແມ່, ຜີບັນພະບູລຸດ (ຜີເຮືອນ), ຜີກະດຽດ (ຜີຮັກສາແຕ່ລະເສັ້ນຄົນ), ຜີກຳເນີດ, ຜີກິນເຂົ້າ, ຜີນີ້ແມ່ນສຳຄັນທີ່ສຸດຖ້າຜິດຕ້ອງຂ້າຄວາຍດຳ ແລະ ຄວາຍດ່ອນເພື່ອຖວາຍ. ຄຽງຄູ່ກັບການເຊື່ອຖືຜີນັ້ນຊົນເຜົ່າກະຕາງ ມີຄວາມນິຍົມຮຽນວິຊາອາຄົມ, ຮຽນເວດມົນ, ກິນກະຖາ, ຮຽນເປັນໝໍດູ, ໝໍເຍົາ, ໝໍຜີ. ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຄົນອື່ນເຄົາລົບນັບຖືຕົນເອງ.

ບຸນປະເພນີທີ່ສຳຄັນຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ໃນຮອບປີໜຶ່ງໆ ເຂົາເຈົ້າເຮັດບຸນປີໃໝ່, ຊຶ່ງພາສາເຂົາເຈົ້າເຮັດບຸນປີໃໝ່ “ຈາງະ”. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີພິທີກຳລ້ຽງຜີຫຼາຍຄັ້ງເປັນຕົ້ນ: “ລາປີບ” ໂດຍຈະມີການຂ້າຄວາຍເພື່ອຖວາຍຜີດັ່ງກ່າວ.

ສິລະປະ ແລະ ເຄື່ອງດົນຕີພື້ນເມືອງ

ສຳລັບດ້ານເຄື່ອງດົນຕີພື້ນເມືອງປະຈຳເຜົ່າແມ່ນມີກອງ, ແລະ ດ້ານສິລະປະວັນນະຄະດີ, ຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ມີບົດຮ້ອງທຳນອງເສບ, ກອນຂັບລຳພື້ນສືບບູຮານ, ກອນພະຍາ, ຄຳສຸພາສິດ ແລະ ນິທານພື້ນເມືອງ.

ຖ່າຍພາບໂດຍ: ນາງ ຫຼີງຄຳ ຈັນປະເສີດ

ພາສາປາກເວົ້າ

ພາສາຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຈັດເຂົ້າໃນໝວດພາສາມອນ-ຂະແມ, ສາຂາພາສາບຣູອິກ ຫຼື ມອນບູຮານ, ເຂົາເຈົ້າມີຕົວໜັງສືຂຽນພາສາປາກເວົ້າຂອງຊົນເຜົ່າ ກະຕາງ ຄ້າຍຄືກັບພາສາປາກເວົ້າຂອງຊົນເຜົ່າ ຄຼີ, ມະກອງ, ຊ່ວຍ, ຕະໂອ້ຍ, ປະໂກະ. ເຂົາເຈົ້າສາມາດເວົ້າພາສາລາວ ແລະ ພາສາຕ່າງປະເທດໄດ້ດີ. ຊຶ່ງມີຄວາມສະດວກໃນການພົວພັນແລກປ່ຽນເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳກັບບັນດາຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ດີ.

ຄັດຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ

ການສົມທຽບ

ພາສາ ລາວ ກັບ ພາສາ ກະຕາງ

ລຳດັບ	ພາສາ ລາວ	ພາສາ ກະຕາງ
01	ສະບາຍດີ	ກວາອອັດ
02	ໂຊກດີ	ອອນໄມໂຊ
03	ຂອບໃຈ	ຕ້ອຍມິດ
04	ຂໍໂທດ	ແຕະເອີ
05	ເຈົ້າຊື່ຍັງ?	ນະມິດໄມແອນເຈົ້າ?
06	ເຮັດຍັງຢູ່?	ຕຽວມິດສະນົວໃນ?
07	ກິນເຂົ້າແລ້ວບໍ່?	ຈາດອຍແລ້ວບໍ່?
08	ລາກ່ອນ	ເກົາເຈົ້ານໍ
09	ພົບກັນໃໝ່	ປະລຳພົບນະອາຍນໍ
10	ບໍ່ເປັນຫຍັງ	ຕະກອັດອັງເຕົາ

ຂໍ້ມູນໂດຍ: ແນວລາວສ້າງຊາດ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ 11